

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szerdán

5. szám.

Pest, april 25. 1849.

Borúra derű.

Nehogy tisztelt előfizetőink, kik a jelen félévre előfizettek, lapunk a körülmények parancsolta megszakadása által károsuljanak, azoknak, kik jelen félévre a postán előfizettek egész jövő ujévig fogunk már lefizetett félévi díj fejében lapjankal szolgálni, helybeli tisztelt előfizetőinknek pedig — a pótlolagos előfizetés mindig nyitva levén — annyi számmal mennyi egy félévi folyamadban foglaltatik. A kiadó.

Hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizetettetik.

Előleges közlés a nemzetgyűlés április 14-diki üléséről.

(A Közlöny után.)

1849-dik év april 14-ke örök emlékü marad Magyarország történetében. A nemzetképviselői szokott tanácskozási teremökben egybegyűltenek, hogy egyszerű feladatuk egyik főkérdését megoldják; s hogy Magyarország és ennek élén állott Habsburg-lotharingiai uralkodóház sorsa felett rendelkezzenek. És hogy a hozandó határozatok annál nagyobb nyilvánossággal és ünnepélyességgel történjenek, az ülés a reformatusok nagy templomában tartatott meg, több ezernyi nép jelenlétében.

Kossuth Lajos, a honvédelmi bizottmány elnöke vitéz hadseregünk nyert csatáiról és győzelmes előhaladásáról tevén jelentést, kiemelve azon körülményt, miszerint itt az idő, hogy Magyarország három százados bilincseit lerázva, az europai status család körében méltó helyét elfoglalja, és jőjjön tisztába azon dynastiával, melly e nagylelkű és hűségében rendületlen nemzet szeretetét és hűségét, örökös hűségeseivel, kifogyhatlan árulásával könnyelműleg örökre eljásztotta. — És hogy a nemzetgyűlés e tekintetben határozzon, ezt kívánja tőle a nemzet, melly szabadságharcunk terheit hiven és hazafiui készséggel hordozza; ezt igényli tőle a vitéz hadsereg, melly hazánk megmentéseért életét feláldozá; ezt sürgetik a körülmények, miszerint a tartani célt europa congressusban rólunk nélkülünk ne határozzanak; szóval erre hívja fel a képviselő-

lőházat a haza, a világ és az Isten, a miért is a kormányelnök ur következő határozatokra szólította fel a képviselőházat:

Indítványok:

Mondassék ki a nemzet nevében határozatilag:

1. Magyarország vele törvényesen egyesült Erdéllyel, és hozzá tartozó minden országokkal, részekkel és tartományokkal egyetemben szabad önálló és független europai statusnak nyilvánítatik; s ezen egész status területi egysége feloszthatlannak, s épsége sérthetetlennek kijelentetik.

2. A Habsburg-lotharingiai ház a magyar nemzet elleni árulása, hűségese és fegyverfogása által, nem különben azon merény által, miszerint az ország területi épségének eldarabolását, Erdélynek és Horvátországnak Magyarországtól elszakítását, és az ország önálló status életének eltörlését fegyveres erőszakkal megkísérteni, s e végett idegen hatalom fegyveres erejét is a nemzet legyilkolására használni nem iszonyodott: saját kezeivel szaggatván szét, ugy a pragmatica sanctiót, mint általában azon kapcsolatot, melly két oldalú kötések alapján közötté s Magyarország és tartományai között fenállott: ezen hűszegő Habsburg-lotharingiai ház, Magyarország, a vele egyesült Erdély, és hozzá tartozó minden országok és tartományok feletti uralkodásból ezennel a nemzet nevében örökre kizáratik, kirekesztetik, és az ország területéről és minden polgárjogok élvezetéből számkivettetik.

A mint hogy ezennel trónvesztettnek, kirekesztettnek, és száműzöttnek a nemzet nevében nyilvánítatik.

3. Midőn a magyar nemzet elidegeníthetlen természetes jogánál fogva az europai status családba önálló s független szabad statusként belép, egyszersmind kinyilatkoztatja, hogy minden más statusok irányában, ha saját jogai nem sértetnek, békét és barátságot tartani, s különösen azon népekkel, mellyek ez előtt velünk egy fejedelem alatt állottak, valamint a szomszéd török birodalmi és olasz tartományokkal jó szomszedságot alapítani s folytatni, és a kölcsönös érdekek alapján barátságos kötésekkel szövetkezni elhatározott akarata.

4. Az ország jövő kormány rendszerét minden részleteiben, a nemzetgyűlés fogja megállapítani; addig pedig, míg ez a fentebbi alapelvek nyomán megállapíthatók, az országot egész egyetemes kiterjedésében, egy kormányzó elnök fogja a maga mellé veendő miniszterekkel, ugy saját magának, mint az általa nevezendő minisztereknek személyes felelősségök és számadási kötelezettségök mellett kormányozni.

5. Ezen határozatokban foglalt elveknek nyi-

latkozányba foglalása s fogalmazása 3 tagból választmányra bízatik.

A nemzet képviselői egyes akarattal és közmegegyezéssel magokévé tevék Kossuth Lajos kormányelnök ur indítványait, s a több ezere menő nép roppant lelkesedéssel viszhangozá a nemzet képviselőinek szentesítő szövegét. Öröm könnyük ragyogának a nép ezrei szemében, és nincs kétség benne, hogy a nemzet millióinak helyeslő menydörgése hirül adja Európának s a világnak, miszerint a képviselőház mai nevezetes határozataiban az emberek és nemzetek sorsát bölcsen intéző isten akarata nyilatkozott. A nemzet millióinak e menydörgő szövegata, nemzeti feltámadásunk bölcső éneke, s a száműzött hűszegő uralkodó háznak hattyudala leend.

Kossuth Lajos képviselő negyedik indítványára a ház egy szívvvel és lélekkel kinyilatkoztatá, miszerint osztatlan bizodalma Kossuth Lajos eddigi kormányelnök ur rendületlen hazafiuságában központosul, miért őt kormányzó elnöknek megválasztja és felelős ministerium alakítására utasítja. A hozott határozatokban foglalt elveknek nyilatkozányba foglalása pedig Kossuth L., Szaecvay Imre és Gorove István képviselő urakra bízott.

Előleges közlés a felsőház april 14-diki üléséről.

A felsőház t. elnöke b. Perény Zs. mellőzhetlen kötelességének tartá azon lenni, hogy a képviselőház mai ülésében hozott egyszerű határozatok a felső háznak azonnal tudomására jussanak, mi végett a képviselőház elnökétől az indítványokat s a határozatokat megkapva, azokat, ámbár még hitelesítve nincsenek, a felsőház elébe terjeszté. És a felsőház követve a nemzet képviselőinek példáját, minden további vitatkozás nélkül ünnepélyes felállással s egyhangu közmegegyezéssel magáévé tette a határozatokat s Magyarország függetlenségének megállapításához s a hűszegő dynastiának örökös száműzetéséhez, hazafiui rendületlen elhatározottsággal, segédkezet nyújtani sietett! — A függetlenségi nyilatkozány formulázásával megbízott választmányhoz a felsőház Horváth Mihály esanádi püspököt és Hunkár Antal veszprémi főispánt küldé ki, — s Kossuth Lajosnak kormányzó elnökké megválasztását köztetszéssel fogadta.

Hadi tudósítások.

Folyó hó 11-ke volt azon nevezetes nap, mellyben Rákóczy Ferencz kora óta néma ma-

gyar ágyuink dörgése először hangzék be a Rákostól a borzasztón édes hangokkal üdvezelve a szabadulás után epedő fővárost és Buda ormairól s a pesti háztetőkről láttuk a villámukat, melyek a hazát borító fellegek szétesését hirdették, de zsarnokaik zsoldosaiból szőtt láncz zára el vitéz hadainktól, s csak bizonytalan hírek szárnyaltak át, nagy részt meghamisítva, a még az Isten tiszta levegőjét is megvesztegető fekete sárga lehellettől, pedig mennyire sovárgánk tudni a valót, s annál inkább, mert keblünkben isteni sejtelem szikrája lobbant fel, hogy a való diadal, s örömtől lobogó szemekkel tekintők placát pusztá falainkat, abban, hogy — a már Windischgrätz sorsára jutott — gróf Wrba Ladislaw nem hirdeté azon hadi működések folytatását, melyek szerinte a pártütő sereg megsemmisítésével érendik végüket, kezességét látván a háromszínű lobogó diadalmas lengésének.

Ezért kedves szolgálatot vélünk tenni az olvasó közönségnek, ha pótlólag, s mennyire lehet, hivatalos tudósításokat közlünk az utolsó napi esatákról. Az ápril 11-ki napról a „Közöny” April 18-ki számában következő hivatalos jelentés foglaltatik:

Asboth ezredes, ki a kormányelnök rendelte következtében, főszereplőnek a főváros felé elhaladtával, a központi tartalék hadtest egyik osztályzatával a kun lovasságnak a szolnoki vasut-vonalon előre nyomult, hogy a főszereg szélső balszárnyát fedezze, a harc vonal balszárnyán kívül eső nagy községekből a kormány által elrendelt népfelkelést organisálja s a vasutat biztosítsa, folyó hó 11-én a Rákos mezején egy derék csatát vívott, melly úgy neki, ki jeles vezényletével magát kitüntette, mint szinte a parancsnoksága alatti hadosztály-résznek s abban különösen a most állított Boeskey huszárok 1-ső osztályának, a kun lovasságnak s a 43. és 69. zászlóaljnak dicsőségére válik.

Az ellenség 4000 emberrel 24 ágyuval, s fél batteria rakettával támadta meg Asboth ezredest, ki az ellenséget három posztóból egészen a kőbányai szőlőkig, sőt azokon túl a pesti téglavetőig visszaverte.

A kun lovasok a huszárok segítségével, két raketta statiót foglaltak el az ellenségtől, melyeknek legénységét, a szó legszorosabb értelmében, levágták.

Harsányi huszár százados (kit, fájdalom! csekély számú halottaink közé számítunk) egy ellenséges tábornokot maga vagdalt le lováról. Ezen elesett tábornok, miként pesti hírek mondják, a honáruló Ottinger volt, mit azért sajnálnánk, mert ezen gyalázatos honáruló nem a harc mezején dicső halált érdemelte.

Kövesy tüzér főhadnagy fél 6 fontos üteggel magát különösen kitünteté.

Egy ágyunknak minden lovai ellövettek, de azért az ágyú el nem veszett, mert Lukosik százados a pozsonyi vadászoktól, derék vadászai által, a lova vesztett ágyút biztonságba vonatta.

A méltán fájlat Harsányi századoson kívül, magokat különösen kitüntették, a Boeskey husároktól László százados, Sóvágó Gábor tizedes, s Ungváry Péter közvitéz, továbbá Mészáros Endre nemzetőri főhadnagy

és segéd, nem különben Solyomi Péter tizedes a kunlov asoktól.

Szintugy 11-én a VII-ik hadosztály (Gáspár) Pest felé egy nagyobb demonstratiót hajtott végre, melly alkalommal az ellenséges seregek Uj-Pestig a pestvárosi erdőeskéig, s a tüzér depot-épületekig hátranyomattak.

Csak nem minden napon apróbb esatázás van, melyeknek mindenike igazolja a pesti „Figyelmező” ápril 11-ki számának azon „náv” valomását, hogy az osztrák seregek igen le vannak hangolva.

Ezen folytonos eredmények ellenében nevetséges szint öltének magokra Windischgrätz csudálatos bulletinjei, ki bár Poroszlótól Pestig s részint Ipolyságon, részint a Dunán útra visszaveretve, azt hirdeti, hogy ő mindig győzött.

Köszönjük neki férfiatlan ámitásait, melyekkel a hitszegő dynastiának szemébe homokot szórt, s azt elbizakodottá tette. Már most mondhat neki igazat is. — Késő.

Mesterházy ezredes az 1-ső huszár ezred ujon kinevezett parancsnoka ápril 13. Démenről Lévas tájékára Wittelsbach százados alatt egy ezirkáló csapatot küldvén, ez 7 puskaporos szekeret 260 mázsa puska porral, fedezetével együtt az ellenségtől elfogott.

Ezen apróbb esatázatok között a főhadni munkálat sikeresen előre halad. — A terv nem felfedezésre való.

Ápril 13. Nagy-Orosziban Komárom felől erős ágyuzás hallatott.

Az óriási drama fejlődése halad.

Azon drama fejlődése, mellyben milliók szerepelnek, s küzd a világ sötétség ellen, jog az elnyomással, s az isten örök igazsága a földet sarkától sarkáig megrázólag kiált föl, s kéri magának az életet, mellyhez egyedül van istentől szánt joga, s mellyet eddig vad zsarnokok kénye bitortott.

Januar 5-kén gyászosan gördült le a függöny könnyezni a szakadó szív felett sem merő szemek előtt, mert fővárosunkban olly zsarnokság üté föl székét, melly előtt sirni is bűn volt, s melly könnyeket is vérrel mosott volna le.

S annál gyászosabb volt a dráma e szakának vége, mert nem borzasztó, s épen borzasztóságában nagyszerű, de leverő volt hatása, kivált azon — és legszámosabbak — előtt, kik hadaink hátrálásában nem gyanítottak, vagy nem hittek kiszámítást, de a gyengeség bevallását vélték látni.

S következék egy új Ambringen féle korszak, a főváros lakóinak jutott a szenvedő szak, ellenségeinké volt a cselekvés.

A történet kárhóztató ecsettel jegyzendi fel az Alba féle bánást, mellyet Vindisgrätz s méltó ezimborái gyakorlának, minek festenők magunk előtt saját fájalmainkat, néhányunk vére, és sokak szenvedése úgy is kiáltó emlékei. Még beléptekkor tett ígéreteikben is annyi volt a gög és guny, hogy a szavaik is magokon viselék a hazugság bélyegét.

De hogy is lett volna másképen, hiszen a hazugság több százados forrásából eredtek.

Mienk volt a szenvedés szerepe, s kivált az első napokban annyi iszonyal nehezkedének reánk, hogy hasonlóan az égi rémektől félve ballagókhöz, némán sompolygánk utszáinkon, nehogy fennebb hangjainkra észrevegyenek a sötétség poroszlói, kik en egyen ruhájokon kívül semmi sem volt egyéb fejér.

S így hallgatásunkból vélhette volna valaki, hogy készek vagyunk tünni ez irtózatoss jármot, de már Tacitus mondta:

„Si tam facile esset oblivisci quam tacere.”

Azonban a magyarok istene irgalommal tekint népére. Nem hagyja csüggedni lelkes vezetőinket, bátorságot, példátlan lelkesülést önté a nép minden osztályaiban.

Kezdődik az óriási harc. Kápolna vidékén hasadt a diadal hajnala, és remélni kezdünk. Az oroszlan bátorságu Damjanics Szolnoknál irtózatoss érezteté ellenségeinkkel a magyar szabályák élet. S lelkünk feldobogott örömben. Majd Hatvan, Tápió-Bicske, Isaszeg és Gödöllő suttogtaták szerte, s a nevek édesen esengének szívünk gyökerébe, mint gyermek fülébe a mondák egy szebb tündér világból. Majd füstoszlopokat látánk emelkedni a Rákoson, utánok villámok lobogtak, s tompa moraj üté meg füleinket. Hallottunk-e valaha kedvesebb éneket, s feledve mindent, még a percz szenvedéseit is, csak azért látszánk élni, hogy szemek, lelkek a harc vonal függjenek, míg embertelen zsarnokaik zsoldosi szuronynyal, sőt kardesapásokkal is üttek el a budai hegyekről irigységéből-e vagy szégyenből, kitudná; bár az utóbbit nem ismerik.

S így ért szent György napja, harcias őseink kedvezet szenté. Jellacsics és Schlik serege miután már hetek óta kullogott népek apró csapatokban elfelé, az inségnek nyomaival arcaikon, de egy vonásával sem a bátorságnak, mint megannyi guny a diadalt hirdető placatokra — éjjel átvoltak Budára, s onnan tovább, elkövetve az újabb történetben példátlan vandalizmust, a hajóhid elégetését, mi átkozottul gonosz lett volna ha olly szörnyen dőre nem lenne, mert nem épen tanuja a pákozdi és tarczali hősök bátorságának. De történet legyen bár félelemből, bár minő hadiszabálynál fogva, engedhetlen bűn, nem egyéb, mint állati düh kitörése, mert hidat kiszedés által is elég idő volt alkalmatlanná tenni.

Pest egy fél nap alatt visszanyeré előbbi alakját, mellytől negyedfél hónap óta iparkodának megfosztani, délig ezelőtt nem látott számmal lobogának nemzeti zászlaink, a beszárguló egyes huszárok, nem győzék fogadni az üdveleteket, paripáik nyaka görnyedt az örömjeltül rájuk kötött kendők terhe alatt, s ha a legszentebb öröm sugarai nem derítik az arcokat, részegnek kelle tartani e népet, mellynek negyedfél hónap óta először volt szabad örvedeni.

Polgártársak! mindnyájan érezzük ez öröm boldogságát, mert zsarnokaik eléggé vaksággal vertek embertelenségek által kiirtani minden magok iránt lappangott rokonszenvet.

De ezen öröm eddig csak perczenyi, s az mit sem ér, csak feltárja a kebelt, hogy a rá következő fájdalom mélyebb gyökeret verjen.

Ez örömet tartóssá, állandóvá, örökké kell tennünk.

Lelkesülés tehát, kitűrés és bátorság, s a hátralevő sok teendőt is szerencsésen bevégezzük. Vélünk van az Isten, mert egy, örök s változhatlan igazságaért harcolunk, s ki benne bizik és saját erejébe, el nem vész soha.

Lapunk eltérve minden mellékes ügyektől, míg a harc folyand főczélul csak azt tekintendi, hogy mennyire erőnk csekélysége engedi, mindent elkövessünk, mi hazánk függetlensége kivívását előmozdithassa.

Azért bátran magyar nép, esatára ezredéves hazáért, míg magadat el nem hagyod, el nem hagy a diadal!

A derék Aulich tábornok a második hadtest parancsnoka, ma reggel Pest lakóihoz következő felszólítást intézte.

Polgárok!

Győzelmesen közeleg a magyar hadsereg a nem soká egészen felszabadult Magyarország fővárosához.

Mi néktek szabadságot, függetlenéget és békét hozunk!

Mi elhozzuk néktek ezen legdrágább kincsetek, hogy azokat jövődben élvezhessétek.

Mi tehát felszólítunk benneteket napi foglalkozásokat elővenni, hogy a fővárosban a béke és esend semmi által meg ne zavartassék.

Mi testvéreileg üdvözlünk benneteket, és lelkesedve felkiáltunk veletek:

Éljen a haza!

Éljen a szabadság!

Éljen a mi kormányelnökünk, sulyosan vesztélyezett hazánk megszabadítója Kossuth Lajos!

Pestmelletti tábor, 1849-ik évi ápril 25-én.

Aulich,

tábornok és a második hadtest parancsnoka.

Kedvünk volna egy Windischgrätz féle proclamatiót mellé nyomtatni, hogy lássák tisztelt olvasóink a különbséget egy loyális herceg és pártütő vezér szavai közt, de vétek volna e nemes és katonásan egyszerű szavakat oly ocsmány szomszédsággal undokitani, s ezen szivtelen zsarnokok átkos emlékét felfrissíteni, különben is elég tettet követtek el, mellyeket, még határtalan szemtelenkedések mellett sem mertek falra ragasztani, ezek gyakran fognak kényszeríteni kedvünk ellen is visszatérni hozzájuk, s utálatos tényeket beszélnünk leverő labdacsul a még netalán itt-ott bujdosó fekete-sárga láz ellen. — Addig is fogadjuk hálával a jeles tábornok szózatát, és tiszteljük követés által, mi a szabadságnak nem ujonczai, hanem sokat tett és türt katonái vagyunk, s megbirjuk azt bár milly tág korlátok közt is.

Pest, ápril 25-kén.

Örvendjünk; üssük fel arcainkon, szemünkben az öröm a lelkesedés lobogóit.

Azonban ne feledkezzünk el örömünk mámorában, mikép nincs minden elvégezve, sőt nagyon is sok a tenni való.

Fővárosi olvasóink közül kevesen fogják tudni, miszerint az ország képviselői folyó hó 14-én

közakarattal elhatározzák a királyi trónt üresnek nyilvánítani, melly alkalommal egyszersmind az ausztriai dynastia minden ágaiban e haza földéről örök időkre száműzetett.

Fővárosi olvasóink csak annyit tudnak, miszerint ezen határozat szivök és meggyőződésök legmélyebb mélyéről van kiolvasva.

Azon dynastia, melly létele nagyságát ármány- és sötétségre alapította, és most legújában ármány és sötétséggel még századokra megakart erősíteni; melly szenyfoltjait népei vérevel gondolta lemoshatónak . . . ezen dynastia — mondjuk — nem érdemelhet egyebet — megsemmisülésnél.

Kétségkívül nagy munka várakozik ránk. Lételet megmenteni a dynastia mindent meg fog próbálni. Leszáll a pokol mélyére s ott minden ördögöt elszabadítván lánczairól, ellenünk fogja idézni.

Épen ezért, miután kiörvendettük magunkat, miután a kés villámai átjárták kebelünket, fegyverezzük fel azt szilárd akarat, férfias kitartás pánczéllával.

Minden egyébben legyenek pártok közöttünk, csupán egyben, az ausztriai ház elleni gyűlöletben, legyünk egyek.

Részemről ünnepélyesen kijelentem, miszerint halálos ellenségemet is kebelemhez szorítom, ha szemeiből ezen gyűlölet villámai látom kiszikrázni, valamint ellenkező esetben legjobb barátom is ellenségemmé válik.

Örvendjen e nemzet, de ha kiörvendette magát, öltse arczára a komolyság boruját, változzék haragos felhővé, melly kebelében villámokat kényszerít a zsarnok fejére.

Majd ismét kiderül, s felsütvén a szabadság hajnala, s a nemzet dicsőség örökre leáldozottanak vélt napja, okunk lesz tartósb öröme.

Majd akkor hosszan, örökön fogunk örvendhetni.

Mentő.

Üdvezlet ős Buda lakóinak!

Szeretett véreink! derék polgárai az ősi fővárosnak, ti kik nem remegve a halál és méreg jelképét, a még fejetek felett lobogó feketesárga zászlót, nem remegve Henzy tábornok még felétek tátongó ágyuit, a szabadságot, mellyet még magatok sem birtok egészen, nagylelkűen szerzettek meg szerencsétlen, s rabságban szenvedő embertársaitoknak, fogadjátok minden magyar, minden ember hálás köszönetét, azon tettért, mellyet a lelkesülés egy olly ritka, s épen azért olly szép perczében miveltetek.

Budának Ujváros nevű külvárosába záratá Windischgrätz a magyar kormány által Szegedről megszabadított olasz foglyokat, ma reggel Henzy egy csapat horvátot küld le, a szegény olaszokat a várba hurcolni, az ujvárosi lakókban a Waffenbrüderek láttára felforrt az ősi spanyol vér s Hazmán Ferencz, s derék földieitökéllék a foglyokat jó szerével el nem bocsátani. E felett a horvátok meg nem tagadhatva az Isten ötödik parancsolatával örök harcban élő véreket, rabolni is kezdének, s különösen Ó Budán is, mi nem csuda, hiszen Windischgrätz eleget uszítá őket a zsidók ellen. A népség azonban kétszerezsen is bősztítve, megrohaná őket, néhányat agyon

vert, többet megsebesített, s néhányat elfogott, a többiek utánozva nagy bánjokat, hatalmas Flanquenbewegunggal menekültek a vár felé. A derék polgárok pedig sajkáikon Pestre hozzák át a másodsor megszabadított olaszokat, s a fogolylyá tett horvátokat.

- Terczy Szilárd Pest városa Havas által kinevezett kapitánya, maga jelentvén magát a hatóság előtt, táborunkba kivezettetett. Ön feladása tekintessék könyvitésül, de ne szolgáljon tellyes bünmentesség okául.

Buda-Pesti lelkes nők!

Közelg a nagy nap, a szeretett hazánk fővárosából is maholnap kilesznek verve a szabadságtipró zsoldosok, de a nép szabadság szilárdítása áldozatokat kíván, s a szabadság szent harca minden erőt megérdemel.

Polgárnők! mi nem küzdhetünk a bajnok férfiak soraiban, de beköthetjük a honvédök vérszobát, enyhíthetjük a szenvedő honfiak fájdalmait. Egyesüljete tehát akaratban és tetteben, de minden előleges és ünnepélyes értekezés nélkül a szent célra, s tartson mindegyik közületek csak annyi kórházi készületet elrejtve, mi egyetlen egy vitéznek ápolására szükséges, hogy midőn eljő a véres diadal napja, teljesíthető legyen a hála kötelesség, mellyel honunk szabadságát tartozunk.

Nőtársaim! Mi a Tiszának vészkönyvezte de szabad térein megértünk rabságtok soháját, — de engedjétek hinnünk, hogy felszólításunk nálatok viszhangra talál.

Kossuth Lajosné,
mint a sebesült vitézek ápolására alakult nőegylet elnöke.

Kormányunk nagy elnöke lelkes nejeinek e szavaihoz nincs mit toldanunk, mert a Budapest dicső leányai lelkesedését olly nagynak tapasztaltuk az egész gyászidő folytában, hogy minden habozás nélkül képeseknek tartjuk őket, mit hajdan Karthagó hölgyei tevék, szép hajokat is ide adni a haza védelmére; csak azt jegyezzük meg, miképen hála az égnek, már hazafias érzelmeik semmi tanujelét sem kell rejtve tartaniok. S hogy a kívánt készületek már eddigis nagy mennyiségben vannak meg, alaposan gyaníthatjuk, tudván, hogy lelkes hölgyeink nagy része a gyászkor tetemes részében illy szerek készítésével vigasztalá magát.

Írói becsülettem levén megtámadva, nyilatkozzal tartozom.

Legelőbb is azon vádat, mintha a famosus Figyelmezőnek dolgozó társa lettem volna, visszautasítom. Nem valék annyira megszorulva, hogy hazámat pénzért vagy egyéb érdekből eláruljam, hogy democratá elveimet megtagadjam, s olly kormánytól, mellynek elveit s hivatalnokait egyen egyen gyűlöltém, hivatalt elfogadni pirultam volna, annyival kevésbé szegődtem zsoldosai közé.

Igaz, januárban megindítám a Pesti hírlapot, de evvel a magyar kormány főhivatalnokai egyike bizott meg, hogy itt a nemzetiség ügyében, mit lehet, eszközöljem.

Mi gyöngé erőmtől kitélt, mindent elköveték, e működésben azonban Windischgrätz (miután néhányszor fenyegetett akasztófával) meggátolt, betiltván a lapot.

Ki lapjaimat figyelemmel olvasta, meggyőződhet, hogy a magyar kormány és haza érdekeit tiszteletben tartám, míg a soldatescai kormány ellen elég esipős gúny volt benne elszórva.

Szilágyi Sándor,
a P. H. ideiglenes szerkesztője.

A fentebbi nyilatkozat pusztá tagadás, de mi

a mit megirtunk, azt úgy megirtuk, hogy ha kell, be is tudjuk bizonyítani, mihelyt kívántatik, Szilágyi Sándor tetszése szerint. Ő ugyan állítja, hogy nem volt annyira megszorulva, hogy hazáját pénzért elárulja, de ez mind semmi, mert úgy árulta volna is el, akkor se volna menthető; egyébiránt még rosszabb, ha nem pénzért, hanem pusztán örzetlen rokonszenyből tola: Figyelmező szekerét. Azért édes ur, hátrább az agarakkal!

Szerk.

Barátom! Igéreted szerint tehát felteszem, hogy mihelyest a gaz rablók édes hazánk fővárosából kipusztultak, te lelke gyönyöre — hogy ha a mitől a magyarok Istene mentsen, egyébiránt bajba nem vagy — megindítod a kurtaszavu híres neves Marziust! De azért korántse gondold ám, mint ha a debreczeni Marcius neheztelné magasztos vállalatodat, hisz egy célra munkálkodtok ti, munkálkodunk mi, munkálkodik egész nemzetünk.

Hát itt vagyunk barátom, én még ugyan a táborban, tagja s tanuja eddigi haladásunknak, de azért a mint látod még sem henye nézője a rabló sereg kergetési játéknak. Hej de szép élet ez a tábori élet, maga a Magyarok Istene sem teremthet különb eliziumot, mint minőt mi élvezünk szüz nyakunk még nem görnyedezett a német gaz parancsnokok potom rendelései alatt, szabadon lélekzöttünk s ezentul még szabadban.

Láttuk mi is ugyan az ellenség serege nyomorult zsoldosait, azonban érintkezésbe csak akkor jövünk velök, ha megvertük vagy megfogtuk! Bizony! bizony! elcsodálok majd magadat, ha a sok becsületes németet látandod, a kik a sorvasztó jármat elunván, sorainkba átjöttek. Magam vezetem az utolsó palotai csatározásnál egy csapatot, midőn egyszerre 4 ausztriai társzekeret emberestől, lovastól, dragonyosoktól üldöztetve felénk vágtatni látánk. Szuronyszegezve lépdelünk elbük, midőn a szekereszek — retten sie uns — kiáltásokkal leugrottak lovaikról, ezek s 10 dragonyos körülvétele egy pillanat műve volt. Képzeld hát barátom! a szekereszek lelkes művelt bécsi diákok voltak, a kiket szabadságra hajlamuk miatt e nálok megvetett hadosztályba dugtak! Oh ausztriai vezérek! No ezek hát a civilisató mesterei, a kik népboldogítóknak gunyoltatják magokat!

Sokat, igen sokat közlök veled majd holnap, ha zászlóaljunkat leparancsolják, addig is vedd e sorokat. Ha akarod, nyomtasd ki, ha nem vedd azokat itt létem jeléül. Magyarország lelkesedik,

ki birna most hideg vérrel tollat fogni s örömtől elragadottan a szabad kéklő éghez melengő kebbellel fel nem riadozni. Isten veled

Régi barátod,
Szánfi Miksa.

Szilvorium és valódi verpeléti aransárga dohány jutányosan kapható

Forster V. Lajosnál.
Lipótváros, Bélauteza 249. szám.

Takaromány mag

Luezerni, Meyer és réti lóhere, bükköny és esparzset legjobb minőségben kapható.

Forster Vilmos Lajosnál.
Lipótváros, Béla uteza 249. sz.

3 — 1

Jégverés elleni biztosítás.

A jégverés ellen kölcsönösen biztosító

MAGYAR EGYESÜLET

alulirt igazgatósága, mint mindenkor, úgy most is kötelességének ismeri, közelgető tavasszal a t. cz. gazda urakat, saját hasznuk tekintetéből, ezen hazai intézetre figyelmeztetni. Ez intézet főnállásának hat éve alatt kétségbe vonhatlan jeleit adá jótékonyágának, mert nem kevesebbet mint 696, s ezek közt sok tetemes jégverési károkat térített meg. Van-e tehát mezeti gazda, ki a mult év sűrű csapásaira elevenen emlékezve, örömmel ne sietne természet olly hazai intézet által biztosítani, melly csupán közjóra alapul, és köztiszteletben álló hazafiak kormánya alatt áll? — A biztosítási díjak az egyesületi ügynökségeknél megtudhatók. A díjakon és levélbérén kívül a biztosítók semmit sem tartoznak fizetni, sőt a régibb biztosítók, a szabályok értelmében, díjlenyegedésben részesülnek.

Biztosítások elfogadnak Pesten az igazgatóság irodájában (nagyhiduteza Weisz-ház 678 sz. a. 1-ső emeletben) és országszerte az intézetnek minden ügynökségei által.

Pesten, 1849. Martius.

Az egyesület nevében

Weisz Bernát Ferencz,
igazgató.

Hirdetés.

Alolítottak ezennel tisztelettel jelentik; miszerint négyosztályu magyar fitanodájokat a nagyhiduteza Boskoviczféle házból az ujtérre Steinleinféle házba áttévén, a kereskedelmi tan minden ágaira külön osztályt nyitának, mire valamint arra, hogy tanodájokban a magyar szellembeni nevelésre különös tekintettel vannak a t. cz. szüléket figyelmeztetni kötelességöknek tartják

Neumann Salamon s Konosi József,
egy négyosztályu magyar
fitanoda tulajdonosai.

Nemzeti színház.

C S I K Ó S

Pest, szerdán, april 25-kén, 1849.

Eredeti népszimű 3 szakaszban, népdalokkal és táncz-czal. Irta Szigligeti, zenéjét Szerdahelyi.

Rendező: Szentpéteri.

Első szakasz: AZ URFI MULAT. Személyei:

Karvasiné, özvegy	— — — —	Szathmáriné.
Ormódi Asztolf, fia első férjétől,	— — — —	Farkas Lajos
nagy Ormód ura	— — — —	Szigeti.
Ormódi Bence, ennek unoka bátyja	— — — —	Szilágyi Sándor.
Kis Bálint, paraszt gazda	— — — —	Csercsér Nat.
Rózi, leánya	— — — —	Füredi.
Andris, csikós bojtár	— — — —	Szentpéteri.
Szárnyai, szomszéd földesur	— — — —	Balog.
Torkosi, jegyző)	— — — —	Hubenai F.
Vámos, rector)	— — — —	Vas.
Paraszt	— — — —	

Második szakasz: A PUSZTA FIA. Személyei.

Karvasiné	— — — —	Szathmáriné.
Asztolf	— — — —	Farkas Lajos.
Bence	— — — —	Szigeti.
Szárnyai	— — — —	Szentpéteri.
Torkosi	— — — —	Balog.
Georges,)	— — — —	Kovács J.
Peti,) inasok a kastélyban	— — — —	Morvai.
Márton, csikós	— — — —	Vadász.
Andris,)	— — — —	Füredi.
Ferke,) bojtárjai	— — — —	Balog.
Kis Bálint	— — — —	Szilágyi Sánd.
Rózi	— — — —	Csercsér Nat.
Frzsók, Bálint ánya	— — — —	Magyar Luiza.

Harmadik szakasz: A TYÚK IS KIKAPARJA. Személyei:

Bence	— — — —	Szigeti.
Szárnyai	— — — —	Szentpéteri.
Főbiró	— — — —	Udvarhelyi.
Eskütt	— — — —	Hubenai J.
Torkosi	— — — —	Balog.
Márton	— — — —	Vadász.
Andris	— — — —	Füredi.
Kis Bálint	— — — —	Szilágyi San.
Rózi	— — — —	Csercsér Natália.
Erzsök	— — — —	Magyar Luiza.
Lapdaisné	— — — —	Patakiné.
Georges	— — — —	Kovács J.
Czigány zenész	— — — —	Petrik.
Parasztnök	— — — —	(Balázsiné.
		(Nagyné.
		(Kovácsics Luiza.

Zenész. Örök.

Azon tisztelt hazafiak, kiknek lapunkat becses munkálataikkal elősegíteni szándékok, szivesen kéretnek közleményeiket a szerkesztő hivatalba Lukács és társ könyvnyomdájába — Országut Kunewalder-ház — küldeni.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES szám ára 3 kr. pp.